

ENERĢLADVOKĀTES JULIANAS KOKOTES [JULIANE KOKOTT] SECINĀJUMI,

sniegti 2009. gada 15. janvārī (1)

Lieta C-357/07

TNT Post UK Ltd

The Queen

pret

The Commissioners of Her Majesty's Revenue & Customs

(High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Administrative Court)
(Apvienotā Karaliste) līgums sniegt prejudiciālu nolikumu)

Sestā PVN direktīva – Neapliekami darījumi – Valsts pasta dienestu jēdziens – Vispārīgais
pakalpojums – Nodokļu neitralitātes princips

I – Ievads

- Šajā tiesvedībā *High Court of Justice of England and Wales (Administrative Court)* [Anglijas un Velsas Augstākās tiesas Karalistē Administratīvā tiesā] lūdz interpretēt Sestās PVN direktīvas 13. panta A daļas 1. punkta a) apakšpunktu (2), kurā ir paredzēta “valsts pasta dienestu” sniegto pakalpojumu atbrīvošana no nodokļiem. Jānoskaidro, ko šis jēdziens liberalizētajā tirgū it īpaši nozīmē pasta dienestiem.
- Pamata prāvā *TNT Post UK Limited (TNT)* apstrīd, ka visi *Royal Mail Group Limited (Royal Mail)*, kurš Apvienotajā Karalistē ir vispārējais pakalpojuma sniedzējs, pasta pakalpojumi ir atbrīvoti no nodokļa, kamēr visu citu sniedzēju pakalpojumiem nodoklis tiek piemērots. Prasītāja uzskata, ka pilnībā liberalizējot Apvienotās Karalistes tirgū “valsts pasta dienests” vairs nepastāv, tāpēc atbrīvošana no PVN nenotiek. Turpretim, ja atbrīvošana no PVN ir jāpiemēro vispārējais pakalpojuma sniedzējam, rodas nēkamais jautājums, vai ir jāatbrīvo visi tie pakalpojumi vai tikai noteikti pakalpojumi un attiecīgajā gadījumā, kuri no tiem.
- Tiesvedībā piedalījušos dalībvalstu viedokļi būtiski atšķiras viens no otra. Tās nevar izšķirties starp piekrišanu Apvienotās Karalistes praksei vai katras atbrīvošanas noliegšanu liberalizētajā tirgū. Tātad vienota Sestās direktīvas interpretācija un piemērošana šajā jautājumā, šķiet, netiek nodrošināta. Tādējādi Komisija jau pret trīs dalībvalstīm ir uzsākusī pienākumu neizpildes procedūras, proti, daļēji tāpēc, ka tās nodokļa atbrīvojumu nepiemēro, daļēji tāpēc, ka tās pārmaiņus paplašina atbrīvojumu (3).
- Atbildes uz šajā lietā uzdotajiem jautājumiem skar ne tikai visus privātos patērētājus, kuri izmanto pasta pakalpojumus. Nodokļa atbrīvojuma piemērošanas jomas noteikšana var ietekmēt arī pasta pakalpojumu tirgus attīstību dalībvalstīs. Atkarībā no tā, pie kāda secinājuma nonāks

Tiesa, tās atbildes var nostiprināt esošās vispārīgās pakalpojuma sniedzēja pozīcijas un apgrūtināt konkurētspējīga pakalpojumu sniedzēja parādšanos, vai pat pretēju efektu.

II – Atbilstošās tiesību normas

A – Kopienas tiesības

5. Sestās direktivas 13. panta A daļā, kuras virsraksts ir “Atbrīvojumi dažāmu darbību mēģinājumu sabiedrības interesēs”, izvērtējuma veidā ir noteikts:

“1. Ciktāl tas nav pretrunā ar citiem Kopienas noteikumiem, dalībvalstis atbrīvo turpmāk minētās darbības atbilstīgi noteikumiem, ko tās pieņem, lai nodrošinātu pareizu un godīgu šo atbrīvojumu piemērošanu un lai nepieļautu nekādu nodokļu nemaksāšanu, apiešanu vai apgrūtinātību izmantošanai:

a) pakalpojumus, ko sniedz valsts pasta dienesti, izņemot pasažieru transportu un telekomunikāciju pakalpojumus, kas ar tiem saistīti preču piegādi; [...]. (4)”

6. Direktīvā 97/67/EK (turpmāk tekstā – “Pasta direktīva”) (5) ir noteikti vienveidīgi noteikumi pasta pakalpojumu iekšējā tirgum. Tajā cita starpā ir regulēti vispārīgā pasta pakalpojuma sniegšanas noteikumi.

7. Pasta direktivas 2. pantā cita starpā ietvertas šādas jēdzienu definīcijas:

“2. “Valsts pasta iestāžu tīkls” ir organizācijas un visu veidu resursu sistēma, ko izmanto vispārīgā pakalpojuma sniedzējī, paši tīklos nolikums kā šie:

– pasta sūtījumu savākšana no piegādes vietām visā teritorijā atbilstīgi vispārīgā pakalpojuma sniedzēju pienākumiem,

– minēto sūtījumu maršrutēšana un nogādāšana no pasta iestāžu tīkla piegādes vietām līdz piegādes centram,

– piegādes adreses, kas norādītas uz sūtījumiem.

[...]

13. “Vispārīgā pakalpojuma sniedzējs” ir valsts vai privāts uzņēmums, kas sniedz vispārīgā pasta pakalpojumu vai tā daļu kādā dalībvalstī un kas ir identificēts, par to paziņojot Komisijai saskaņā ar 4. pantu [...].”

8. Dalībvalstu pienākumi vispārīgā pakalpojuma nodrošināšanā ir reglamentēti cita starpā Direktivas 97/67/EK 3. pantā, kurā ir ietverti šādi noteikumi:

“1. Dalībvalstis savā teritorijā nodrošina to, ka lietotājiem ir tiesības uz vispārīgiem pakalpojumiem, kas saistīti ar noteiktas kvalitātes pastāvīgo pasta pakalpojumu sniegšanu par pieņemamām cenām visiem lietotājiem visās vietās.

2. Tāpat dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu to, ka sakaru punktu un piegādes vietas blīvums atbilst lietotāju vajadzībām.

3. Tās veic pasākumus, lai nodrošinātu to, ka, izņemot apstākļos vai ģeogrāfiskos nosacījumos, ko valsts regulatīvās iestādes atzīst par izņēmumu, vispārīgā pakalpojuma sniedzējs(?) katru darbdienu un ne mazāk kā piecas dienas nedēļā garantē vismaz:

– vienu sav?kšanu,

– vienu pieg?di m?j?s vai telp?s vis?m fiziskaj?m vai juridiskaj?m person?m vai, iz??muma k?rt?, iev?rojot nosac?jumus p?c valsts regulat?v?s iest?des izv?les, vienu pieg?di attiec?g?s iek?rt?s [..]

7. Šaj? pant? noteiktie visp?r?jie pakalpojumi ietver iekšzemes un p?robežu pakalpojumus.”

9. Direkt?vas 97/67 7. panta 1. punkts l?dz 2008. gada 27. febru?rim, kad sp?k? st?j?s Direkt?va 2008/6/EK (6), bija izteikts š?d? redakcij?:

“Cikt?l tas nepieciešams, lai nodrošin?tu visp?r?jo pakalpojumu uztur?šanu, dal?bvalstis dr?kst turpin?t pakalpojumu rezerv?šanu visp?r?jo pakalpojumu sniedz?jiem. Min?tos pakalpojumus ierobežo ar iekšzemes korespondences s?t?jumu un ien?koš?s p?robežu korespondences pa?trin?tu vai nepa?trin?tu sav?kšanu, š?irošanu, p?vad?šanu un pieg?di abos šeit turpm?k min?tajos svāra un cenas diapazonos. Svāra ierobežojums ir 100 grami no 2003. gada 1. janv?ra un 50 grami no 2006. gada 1. janv?ra. Šos svāra ierobežojumus nepiem?ro no 2003. gada 1. janv?ra, ja cena pirm?s svāra grupas vis?tr?k?s pieg?des kategorijas korespondences s?t?jumam ir vien?da ar tr?sk?ršu valsts tarifu vai p?rsniedz to, un no 2006. gada 1. janv?ra, ja cena ir divarpus valsts tarifi vai augst?ka [..].”

B – Valsts tiesiskais regul?jums

10. Apvienotaj? Karalist? Sestaj? direkt?v? paredz?t? pasta pakalpojumu atbr?vošana tika transpon?ta ar 2000. gada likuma groz?taj? redakcij? 31. panta 1. punktu, to skatot kop? ar 1994. gada Likuma par pievienot?s v?rt?bas nodokli (*Value Added Tax Act 1994*) 9. pielikuma 3. grupas 1. un 2. punktu. Saska?? ar to pasta s?t?jumu p?vad?šana, ko veic *Post Office Company*, k? ar? *Post Office Company* pakalpojumi sakar? ar pasta s?t?jumu p?vad?šanu ir atbr?voti no PVN.

11. *Post Office Company* ir *Royal Mail Holdings plc*, kas k? vienk?rša holdinga sabiedr?ba pati neveic nek?du uz??m?jdarb?bu. 1994. gada Likum? par pievienot?s v?rt?bas nodokli t? 2000. gada redakcij? paredz?to “*Post Office Company*” atbr?vošanu, k? inform?ja iesniedz?jtiesa, administr?cija attiecin?ja uz vis?m *Royal Mail Holdings plc* 100 % piederošaj?m meitas sabiedr?b?m, ar nosac?jumu, ka t?s sniedz pasta pakalpojumus.

12. 2000. gada Likuma par pasta pakalpojumiem 4. pant? ir defin?ts j?dziens “visp?r?js pasta pakalpojums”. Tas ietver princip? pasta dienestu vis? teritorij?, kuram vis?s darba dien?s, no vienas puses, ir j?nodrošina katrai personai Apvienotaj? Karalist? vismaz viena pieg?de m?j?s un, no otras puses, vismaz viena pasta s?t?jumu sav?kšana šim nol?kam izveidot?s piek?uves viet?s. Turkl?t visp?r?ja pakalpojuma ietvaros cita starp? tiek garant?ta attiec?go pasta s?t?jumu transport?šana no vienas vietas uz citu un ar to saist?tie t?du s?t?jumu pie?emšanas, sav?kšanas, š?irošanas un pieg?des pakalpojumi par pie?emam?m cen?m p?c vienas, vis? Apvienotaj? Karalist? sp?k? esošas publiskas, vienotas cenas.

13. 2000. gada Likuma par pasta pakalpojumiem izpratn? visp?r?jo pakalpojumu sniedz?js ir tas, kuru atbild?gais ministrs saska?? ar Pasta direkt?vas 4. pantu k? t?du ir pazi?ojis Eiropas Komisijai un kurš ir par to inform?ts.

III – Fakti, prejudici?lie jaut?jumi un tiesved?ba

14. Britu pasta tirgus kopš 2006. gada 1. janvāra ir pilnībā liberalizēts. Katram piemērotam kandidātam par visu pasta sūtījumu bez svara ierobežojumiem sniegšanu var tikt izsniegta atbilstoša licence.
15. *Royal Mail* pašreiz ir vienīgais Komisijai paziņotais vispārējais pakalpojumu sniedzējs Apvienotajā Karalistē. Atbilstoši šajai nolikuma izsniegtajai licencei *Royal Mail* ir jāizpilda vairākas prasības, it īpaši – garantēt visas Apvienotās Karalistes teritorijas nodrošināšanu ar pasta pakalpojumiem par vienotiem un pieejamiem tarifiem.
16. Turklāt *Royal Mail* sniedzamie pasta pakalpojumi aptver arī saistības izveidot sabiedrībai pieejamu piegāves vietu tīklu, nodrošināt piegādes dienestu uz jebkuru adresi Apvienotajā Karalistē un pasta sūtījumu savākšanu katrā piegāves vietā katru darba dienu, kā arī noteiktu kvalitātes standartu ieviešanu, it īpaši pirmās kategorijas vēstuļu pasta tīru piegādi parasti nākamajā darba dienā.
17. *Royal Mail* pārvaldītais integrētais un visu teritoriju aptverošais pasta iestāžu tīkls sešas dienas nedēļā apkalpo aptuveni 27 miljonus adrešu, 113 000 pasta kastīšu, 14 200 pasta nodaļu un 90 000 biroju adrešu. Kopumā Apvienotajā Karalistē *Royal Mail* nodarbina apmēram 185 000 cilvēku.
18. Ņemot vērā iepriekš minēto, ieskaitot vēstuļu pasta darījumus, apmēram 90 % no *Royal Mail* sniegtajiem pasta pakalpojumiem ir pakārtoti noteikumiem un nosacījumiem, kas tiek izvirzīti vienīgi *Royal Mail*, bet nav izvirzīti nevienam citam pasta pakalpojumu sniedzējam, kas darbojas Apvienotajā Karalistē.
19. *TNT* kopš 2002. gada decembra ir ieguvis pasta pakalpojumu sniegšanas licenci un liberalizācijas rezultātā tāpat kā *Royal Mail* Apvienotajā Karalistē var nodrošināt visas vēstules bez ierobežojumiem. Tagad *TNT* sniedz tikai tā dēvētos "attālinātos pakalpojumus" (*upstream services*). Tie ietver savākšanu, mehānisku vai atsevišķos gadījumos manuālu šķirošanu un pasta sūtījumu apstrādi, kā arī to nosūtīšanu uz galvenajiem piegāves punktiem, kurus pārvalda *Royal Mail*.
20. *Royal Mail* un *TNT* ir jāsamaksā no apgrozījuma atkarīga licences maksa. Turklāt abu pasta pakalpojumu sniedzēju licences noteikumi daļēji būtiski atšķiras. It īpaši *Royal Mail* ir pakārtota stingrākām prasībām tādās jomās kā cenu kontrole, apmeklētība, pārklājums, pieejamība klientiem, kvalitātes standarti, sūdzību izskatīšana un darījuma nosacījumu, saskaņā ar kuriem tiek sniegti pasta pakalpojumi, grozīšana.
21. Turklāt *Royal Mail* atbilstoši tās licencei ir jāsniedz *TNT* tā dēvētie "standarta pasta pakalpojumi" (*downstream services*). Tajos ietilpst pasta sūtījumu, kurus šķirotus un apstrādātus galvenajās *Royal Mail* piegādes vietās ir nodrošinājis *TNT*, transportēšana un piegāde saņēmējam.
22. Kamēr 1994. gada Likums par PVN tika spēkā esošajā redakcijā atbrīvoja *Royal Mail* no PVN par pasta sūtījumu nosūtīšanu, tādēļ citiem pasta pakalpojumu sniedzējiem kā *TNT* par sniegtajiem pakalpojumiem bez ierobežojumiem jāmaksā parastā PVN likme 17,5 % apmērā.

23. Atbilstoši *TNT* novērtējumam uzņēmumu pasta sūtījumi Apvienotajā Karalistē veido aptuveni 85 % no kopējiem pasta saņemtajiem nodokļu ienākumiem. No tiem apmēram 40 % pienācīs uzņēmumiem, kuriem nav tiesību uz priekšnodokļa atskaitēšanu pilnā apmērā, to starpā it īpaši finanšu pakalpojumu sniedzējiem, kas *TNT* ir svarīgākais tirgus segments uzņēmumu pasta sūtījumu jomā. Tāpēc *TNT* interesēs ir noteikt saviem biznesa klientiem izrakstītajos rēķinos PVN neto summu tik mazu, cik iespējams.

24. Tādējādi *TNT* ir iesniedzis *High Court of Justice of England and Wales (Administrative Court)* lūgumu pārbaudīt atbilstoši 1994. gada Likuma par PVN 9. pielikuma 3. grupai *Royal Mail* piešķirtā atbrīvojuma no PVN tiesiskumu tiesā. Šīs tiesvedības ietvaros *High Court* ar 2007. gada 12. jūlija lēmumu Tiesai uzdod šādus prejudiciālos jautājumus:

1) a) Kā ir jāinterpretē Sestās PVN direktīvas (Direktīva 77/388/EEK) 13. panta A daļas 1. punkta a) apakšpunkts (tagad Direktīvas 2006/112 132. panta 1. panta a) apakšpunkts) minētais jēdziens “valsts pasta dienesti”?

b) Vai šā jēdziena interpretāciju ietekmē fakts, ka pasta pakalpojumi daļēbvalstī ir liberalizēti un nepastāv rezervētie pakalpojumi Padomes Direktīvas 97/67/EK (ar grozījumiem) izpratnē, un ka ir izraudzēts viens vispārējais pakalpojumu sniedzējs, par kuru saskaņā ar minēto direktīvu Komisijai ir paziņots (kā, piemēram, *Royal Mail* Apvienotajā Karalistē)?

c) Ēmot vārā šās lietas apstākļus (kas norādīti iepriekš b) apakšpunktā), vai šis jēdziens ietver:

i) tikai vienāgo izraudzēto vispārējais pakalpojumu sniedzēju (kā, piemēram, *Royal Mail* Apvienotajā Karalistē) vai

ii) arī privātu pasta operatoru (kāds ir *TNT Post*)?

2) Ēmot vārā šās lietas apstākļus, vai Sestās PVN direktīvas 13. panta A daļas 1. punkta a) apakšpunkts (tagad Direktīvas 2006/112 132. panta 1. punkta a) apakšpunkts) ir jāinterpretē tādējādi, ka tas uzliek pienākumu vai dod tiesības daļēbvalstij piešķirt atbrīvojumu visiem “valsts pasta dienesta” sniegtajiem pasta pakalpojumiem?

3) Ja daļēbvalstij ir pienākums vai tiesības dažiem, bet ne visiem “valsts pasta dienestu” sniegtajiem pakalpojumiem, kādi ir kritēriji, pēc kuriem jāidentificē pakalpojumi, kuriem piešķirams šāds atbrīvojums?

25. Tiesvedībā Tiesā savus apsvērumus sniedza *TNT*, *Royal Mail*, Ārijas, Grieķijas, Vācijas, Somijas un Zviedrijas valdības, kā arī Apvienotās Karalistes valdība un Komisija.

IV – Juridiskais vērtējums

A – Par pirmo prejudiciālo jautājumu

26. Pirmais jautājums ir iedalīts trīs daļās, kuras es izskatīšu kopā. Tas būtībā ir vērsts uz Sestās direktīvas 13. panta A daļas 1. punkta a) apakšpunkta piemērojamības noteikšanu personām. Saskaņā ar to daļēbvalstis atbrīvo no PVN “pakalpojumus, ko sniedz valsts pasta dienesti, izņemot pasažieru transportu un telekomunikāciju pakalpojumus, kā arī ar tiem saistītu preču piegādi”.

27. *High Court* būtībā jautā, vai pilnībā liberalizēt pasta pakalpojumu tirgu vispār vāļ var būt runa par “valsts pasta dienestiem”, kuru pakalpojumi ir atbrīvoti, un uz kuriem pasta pakalpojumu

sniedz?jiem eventueli šis j?dziens attiecas.

28. TNT, k? ar? Somijas un Zviedrijas vald?bas, pamatojoties uz ?ener?ladvok?ta H?lhuda [Geelhoed] secin?jumiem liet? *Dansk Postordrefoering* (7), uzskata, ka pasta pakalpojumu atbr?vošana no nodok?a p?c tam, kad ir atcelta noteiktu pakalpojumu rezerv?šana, vairs nav pamatota. Turpretim *Royal Mail*, p?r?j?s iesaist?t?s dal?bvalstis un Komisija uzskata, ka pašreiz?jos nosac?jumos visp?r?ja pakalpojuma sniedz?js vai sniedz?ji ir j?uzskata par valsts pasta dienestiem, kuru pakalpojumi ir atbr?voti.

– Valsts pasta dienesta j?dziena interpret?cija, ?emot v?r? noteikumu kontekstu un atbr?vojuma j?gu un m?r?i

29. Vispirms ir j?nor?da, ka Sest?s direkt?vas 13. panta A da?? min?tie atbr?vojumi attiecas uz darb?b?m, kuras atbilst sabiedr?bas interes?m, k? tas izriet ar? no š?s da?as nosaukuma. Atbilstoši A da?as noteikumiem l?dz?s pasta pakalpojumiem no nodok?a ir atbr?voti vesel?bas apr?pes, soci?l?s pal?dz?bas pakalpojumi, k? ar? pakalpojumi reli?ijas, izgl?t?bas, kult?ras un sporta jom?s.

30. Šiem pakalpojumiem kop?gs ir tas, ka tie apmierina iedz?vot?ju prim?r?s dz?ves vajadz?bas un parasti tos sniedz valsts bezpe??as iest?des. Par š?m prim?raj?m vajadz?b?m 1977. gad? Kopienu likumdev?js uzskat?ja ar? nodrošin?šanu ar pasta pakalpojumiem. Šie nepieciešamie pakalpojumi sabiedr?bai ir j?pied?v? par pazemin?tu cenu un bez PVN uzr??ina (8).

31. Izv?loties pakalpojumu, kuri atbilstoši Sest?s direkt?vas 13. pantam ir atbr?voti no PVN, Kopienas likumdev?ju, no vienas puses, saist?ja direkt?vas pie?emšanas br?d? dal?bvalst?s jau past?vošie atbr?vojumi. No otras puses, bija m??in?jums ierobežot atbr?vojumu skaitu, jo tie veido iz??mumu no visp?r?j? principa, ka PVN iekas? par katru pakalpojumu, kuru pret atl?dz?bu sniedz nodok?u maks?t?js (9).

32. T? k? atbr?vojumiem ir iz??muma raksturs, tie ir j?interpret? šauri (10). T?d?j?di Sest?s direkt?vas 13. panta A da?a attiecas nevis uz vis?m darb?b?m sabiedr?bas interes?s, bet tikai uz t?m, kas ir uzskait?tas un ?oti s?ki aprakst?tas min?taj? ties?bu norm? (11). Tom?r no t? neizriet, ka j?dzieni, kas izmantoti atbr?vojumu defin?šan? atbilstoši Sest?s direkt?vas 13. pantam, ir j?interpret? t?d? veid?, ka atbr?vojumiem z?d iedarb?ba (12).

33. Sašaurinot min?to konkr?t?k, daudzi atbr?vojumi prasa, lai pakalpojumu sniedz noteiktas personas vai iest?des. Piem?ram, ?rstniec?bas pakalpojumi ir atbr?voti tikai tad, ja tos sniedz ?paši kvalific?ts medic?niskais person?ls (Sest?s direkt?vas 13. panta A da?as 1. punkta c) apakšpunkts) (13).

34. Virkni citu atbr?vojumu var piem?rot tikai tad, ja attiec?gos pakalpojumus sniedz publisko ties?bu subjekti vai noteiktas valsts atz?tas iest?des (skat. Sest?s direkt?vas 13. panta A da?as 1. punkta b), g), h), i), n), p) apakšpunktu). Tam pamat? ir v?rt?jums, ka tikai š?du iest?žu sniegto pakalpojumu, kuras kontrol? valsts, pamat? ir ?pašas sabiedr?bas intereses, kas pamato atbr?vojumu. Ar valsts kontroli it ?paši var nodrošin?t pakalpojumu kvalit?ti un to cenu atbilst?bu.

35. Ar? par pasta pakalpojumu atbr?vošanu atbilstoši Sest?s direkt?vas 13. panta A da?as 1. punkta a) apakšpunktam Tiesa spriedum? liet? Komisija/V?cija (14) jau ir nor?d?jusi, ka šis noteikums attiecas tikai uz pakalpojumiem, kurus organizatorisk? zi?? sniedz valsts pasta dienesti. Saska?? ar 13. panta A da?u atbr?votie pakalpojumi nav defin?ti vien?gi p?c materi?liem vai funkcion?liem krit?rijiem (15).

36. Līdz ar to formulējums 13. panta A daļas 1. punkta a) apakšpunktā nodrošina, ka tiek atbrīvoti tikai paša pasta dienesta un klientiem tieši sniegtie pakalpojumi. Turpretim nav atbrīvoti daļējie pakalpojumi, kurus trešā persona sniedz pasta iestādei, kā, piemēram, pasta sūtījumu transportēšana pa dzelzceļu un gaisa ceļu starp dažādiem pasta dienestiem (16).

37. Savukārt Tiesa no valsts pasta iestādes jūdziena lietošanas nav secinājusi, ka tas attiecas vienīgi uz valsts [pakalpojumu] sniedzējiem. Tieši pretēji, Tiesa atzīst par piemērojamu atbrīvojumu arī pakalpojumiem, kurus sniedz koncesionāts privāts uzņēmums (17). Atšķirībā no citiem atbrīvojumiem Sestās direktivas 13. panta A daļas 1. punkta a) apakšpunktā pat netiek prasīts, lai pasta pakalpojumus sniedz publisko tiesību subjekts.

38. Tomēr direktivas pieņemšanas brīdī 1977. gadā nebija arī nekādas nepieciešamības veikt valsts un privāto [pakalpojumu] sniedzēju nošķiršanu, jo toreiz pasta pakalpojumus būtībā sniedza tikai valsts monopoluzņēmumi.

39. Kopš tā laika pasta darbības organizēšana tomēr ir ievērojami mainījusies. Pēc Pasta direktivas ieviešanas valsts monopoli tika pakāpeniski atcelti un tirgus tika atvērta konkurjošiem pakalpojumu sniedzējiem.

40. Tas neatbilstu Sestās direktivas mērķiem atbrīvojumu no PVN šajā sfērā paredzēt vienīgi valsts pasta pakalpojumu sniedzējiem vai vispār nepiemērot, ja valsts pakalpojumu sniedzējs vairs nepastāv. Tieši pretēji, arī komercuzņēmumi principā var būt valsts pasta iestāde Sestās direktivas 13. panta A daļas 1. punkta a) apakšpunkta izpratnē tiktāl, ciktāl tie līdztekus kādreizējiem valsts monopoliem vai to vietā sniedz pasta pakalpojumus sabiedrības interesēs (18).

41. Ēmot vērā, ka atbrīvojuma režīms ir reglamentēts Sestās direktivas 13. panta A daļā, tā jūga un mērķis ir nesadārdzināt ar PVN pasta pakalpojumus, kuri uzskatāmi par sabiedrisko pakalpojumu sastāvdaļu un kuru organizēšana par pazeminātu cenu tādēļ ir pamatota ar vispārējām interesēm (19).

42. Šis mērķis pasta pakalpojumu tirgus liberalizācijā savu nozīmi nav zaudējis.

43. Tādējādi Pasta direktivas 2. panta 2. punkts balstīts uz "valsts pasta iestāžu tīkla" turpmāku pastāvīšanu un definē to kā organizācijas un visu veidu resursu sistēmu, ko izmanto vispārējo pakalpojumu sniedzēji. Pasta direktivas 3. pantā nodrošināts, ka lietotājiem – arī ja nav valsts pasta monopola – ir tiesības uz vispārējiem pakalpojumiem, kas saistīti ar noteiktas kvalitātes pastāvīgo pasta pakalpojumu sniegšanu par pieņemamām cenām visiem lietotājiem visās vietās. 12. pantā tiek prasīts, lai cenas par vispārējo pakalpojumu sniegšanu ir pieņemamas un saskaņotas ar izmaksām, un tiek dota iespēja noteikt vienotu tarifu visā dalībvalsts teritorijā.

44. Nosakot šīs prasības vispārējam pakalpojumam, Kopienas likumdevējs ir konkretizējis, kuri pakalpojumi ir jāpaši nepieciešami sabiedrības interesēs. Tomēr Pasta direktivā šajā ziņā ir noteiktas tikai minimālās prasības (20). Tādēļ no tās noteikumiem galīgi nevar secināt, kuri pakalpojuma sniedzēji un kuri pakalpojumi attiecīgajā dalībvalsts tiesiskajā regulējuma kontekstā ietilpst atbrīvojuma no PVN piemērošanas jomā.

45. Turklīt ir taisnība, ka norāda Zviedrijas valdība, ka Pasta direktīva un Sestā PVN direktīva ir attiecināmas uz pavisam dažādu regulējuma jomu un tām ir dažādi regulējuma priekšmeti. Pasta direktīva ir iekāuta vispārējā sistēmā pasta tirgus organizēšanai un tā neskar PVN piemērošanu pasta pakalpojumiem. Sestā direktīva ievieš Kopienas mēroga PVN sistēmu un attiecas uz pasta pakalpojumiem tikai pavisam nedaudz.
46. Tāu tas neliedz, interpretējot Sesto direktīvu, ņemt vērā vērējumu, kuri ir pamatā Pasta direktīvas noteikumiem par valsts pasta iestāžu tīkla sniegtajiem vispārējiem pakalpojumiem. Šajā jautājumā pārkļūst abu noteikumu intereses – ir jāgarantē vispārējā nodrošināšana ar pasta pakalpojumiem par pieņemamām cenām.
47. Tas liecina, ka atbilstoši pašreizējiem nosacījumiem *valsts pasta iestāžu tīkla* operatori, kuri sniedz vispārēju pakalpojumu, ir uzskatāmi par *valsts pasta iestādi* Sestās direktīvas 13. panta A daļas 1. punkta a) apakšpunkta nozīmē.
48. Tomēr *Royal Mail*, Grieķijas, Ārijas un Zviedrijas valdības, ka ar Apvienotās Karalistes valdība iebilst pret Pasta direktīvas apsvēršanu, interpretējot Sesto PVN direktīvu. Tās apgalvo, ka uz EKL 95. panta balstītā Pasta direktīva nevar grozīt nodokļu tiesību normas, kas atbilstoši EKL 93. pantam būtu jāpieņem ar vienprātīgu lēmumu. Ja likumdevējs būtu vēlējies ieviest atbrīvojuma no PVN piemērošanu pasta pakalpojumiem, tad būtu varējies normu grozīt, piemēram, pēc Sestās direktīvas aizstāšanas ar Direktīvu 2006/112 (21).
49. Tāu šiem iebildumiem nevar piekrist. Izskatāmā lietā runa ir nevis par Sestās direktīvas grozīšanu, bet gan par tās interpretēšanu, ņemot vērā *ratio legis*. Atbilstoši tekstā noteiktajam šajā sakarā ir jāņem vērā arī faktiskais un Kopienas tiesību konteksts atbrīvojuma no nodokļa piemērošanas brīdī (22).
50. Tādējādi tas atbilst Tiesas praksei, interpretējot atsevišķus Sestās direktīvas jēdzienus, ņemt vērā attiecīgos Kopienas tiesību noteikumus, kuros nodokļu tiesībām tikt, ciklā tiem ir saskaņīgi mērķi. Spriedumā lietā *Abbey National* Tiesa, piemēram, ir interpretējusi kopīgu ieguldījumu fondu pārvades jēdzienu Sestās direktīvas 13. panta B daļas d) apakšpunkta 6. punkta izpratnē, atsaucoties uz atbilstošu definīciju Padomes 1985. gada 20. decembra Direktīvā 85/611/EEK par normatīvo un administratīvo aktu koordināciju attiecībā uz pārvadamu vērtspārņu kolektīvo ieguldījumu uzņēmumiem (PVKIU) (23) (24).
- Atbrīvojuma piemērošana pēc noteiktu pakalpojumu rezervēšanas beigām
51. *TNT*, Somijas un Zviedrijas valdības, atsaucoties uz ģenerālvokāta Hālhuda secinājumiem lietā *Dansk Postordreforening* (25), arī uzskata, ka atbrīvojums ir piemērojams tikai tik ilgi, kamēr vēl pastāv noteiktiem pakalpojumu sniedzējiem rezervēti pasta pakalpojumi. Ģenerālvokāts faktiski uzskatīja, ka pasta uzņēmumi tikai tad apzinātos no nodokļa atbrīvotā publisku uzdevumu, ja sniegtu rezervētus pakalpojumus. Pakalpojumi, kuri gan pieder pie vispārējā pakalpojuma, tomēr pakalpojuma sniedzējam ekskluzīvi rezervēti nav, tiktu sniegti normālos konkurences apstākļos un tiem būtu vienāgi komerciāls raksturs (26).
52. Faktiski līdz šim Pasta direktīvas 7. pants nevis prasa pilnīgu liberalizāciju, bet ļauj rezervēt šauri ierobežotu pakalpojumu klāstu vienam vai vairākiem pakalpojumu sniedzējiem. Šo iespēju Apvienotā Karaliste un daudzas citas dalībvalstis tomēr vairs neizmanto.
53. Neraugoties uz to, dalībvalstis atbilstoši Pasta direktīvas 4. pantam liberalizēt tirgus notkāt ir atbildīgas par to, lai vispārējie pakalpojumi ir garantēti. Tām it īpaši jānodrošina, lai vispārējais pakalpojums sniedzēji vai sniedzējs ievēro Pasta direktīvas 3.–6. pantu un 12. pantu

iek?aut?s pras?bas par pasta pakalpojumu kvalit?ti un cenu.

54. Šos pien?kumus Apvienot? Karaliste ir izpild?jusi, uzticot *Royal Mail* visp?r?jo pakalpojumu sniegšanu un šim nol?kam izsniegtaj? licenc? paredzot atbilstošus nosac?jumus. K? ir nor?d?jusi iesniedz?jtiesa, šie visp?r?j? pakalpojuma licences nosac?jumi b?tiski atš?iras no nosac?jumiem, ar k?diem darbojas citi pasta pakalpojumu sniedz?ji Apvienotaj? Karalist?.

55. Ar? bez ekskluz?vo ties?bu pieš?iršanas visp?r?jo pakalpojumu sniedz?ji savus pakalpojumus l?dz ar to nesniedz piln?b? br?v?, vien?gi atbilstoši ekonomiskiem krit?rijiem pak?rtot? tirg?. Tieši pret?ji, tie izpilda ar? sabiedriskaj?m interes?m atbilstošu uzdevumu un turkl?t ir pak?auti ?pašai valsts kontrolei. No t? izriet, ka Sest?s direkt?vas 13. panta A da?as 1. punkta a) apakšpunkta m?r?im atbilst visp?r?jo pakalpojumu sniedz?ju klasific?šana par "valsts pasta iest?d?m" š? noteikuma izpratn? un to pakalpojumu atbr?vošana no nodok?a.

56. Tom?r ir j??em v?r?, ka noteiktu pakalpojumu rezerv?šanai saska?? ar Pasta direkt?vas sešpadsmito apsv?rumu ir j?garant? visp?r?jo pakalpojumu nodrošin?šana ar finansi?li l?dzsvarotiem nosac?jumiem. T?d?j?di rezerv?šanas m?r?is ir saglab?t visp?r?jo pakalpojumu sniedz?ja finansi?lo stabilit?ti, lai tas var veikt savu uzdevumu sabiedr?bas interes?s (27). T?d?j?di, iz?emot visp?r?jo pakalpojumu ?pašo izmaksu finans?šanu, konkr?tu pakalpojumu rezerv?šanas pamat? nav nek?da plaš?ka, uz sabiedr?bas interes?m balst?ta argumenta. T?p?c nav nek?da iemesla Sest?s direkt?vas 13. panta A da?as 1. punkta a) apakšpunkt? noteikto atbr?vojumu saist?t ar konkr?tu pakalpojumu rezerv?šanu, jo visp?r?jo pakalpojumu nodrošin?šana t?pat notiek sabiedr?bas interes?s, ja vien tam nav nepieciešams finanšu pamats, pieš?irot ekskluz?vas ties?bas.

57. Turkl?t interpret?cija, kas saist?ta ar konkr?tu pakalpojumu rezerv?šanu, noz?m?tu, ka Sest?s direkt?vas 13. panta A da?as 1. punkta a) apakšpunkts daudz?s dal?bvalst?s zaud?jis jebk?du iedarb?bu, no k?, neraugoties uz pras?bu par atbr?vojumu noteikumu šauru interpret?ciju, cik vien iesp?jams ir j?izvair?s (28).

– Interpret?cija atbilstoši nodok?u neitralit?tes principam

58. Visbeidzot atliekt p?rbaud?t *TNT*, k? ar? Zviedrijas un Somijas vald?bu izvirz?to iebildumu, ka liberaliz?t? tirg? visp?r?jo pakalpojumu sniedz?ja atbr?vošana ir pretrun? nodok?u neitralit?tes principam un ietekm? konkurenci.

59. Nodok?u neitralit?tes princips, kurš ir kop?j?s nodok?u sist?mas pamat? un ir j?iev?ro, interpret?jot noteikumus par atbr?vojumu, nepie?auj PVN iekas?šanas zi?? iztur?ties daž?di pret tirgus dal?bniekiem, kas veic vien?das darb?bas (29). Tas ietver konkurences trauc?jumu nov?ršanas principu, kas izriet no atš?ir?gas attieksmes PVN jom? (30).

60. Ir j?piekr?t min?tajiem lietās dal?bniekiem, ka neitralit?tes princips jebkur? gad?jum? ir iev?rots tad, ja atbr?vojumu piem?ro tikai tiem pakalpojumu sniedz?jiem, kuri sniedz rezerv?tus pasta pakalpojumus. Faktiski, pieš?irot ekskluz?vas ties?bas pakalpojuma sniedz?jam, jau no paša s?kuma nav iesp?jams, ka citi tirgus dal?bnieki veic t?das pašas darb?bas, atš?ir?g? attieksme pret kuriem nodok?u zi?? rada neitralit?tes principa p?rk?pumu.

61. Tom?r no t? neizriet, ka neitralit?tes princips ir p?rk?pts autom?tiski tad, ja atbr?vojums ir saist?ts nevis ar pakalpojumu k? rezerv?to pakalpojumu, bet gan visp?r?gi attiecas uz visp?r?jiem pakalpojumiem. Proti, ar neitralit?tes principu ir sader?ga vien?gi visp?r?jo pakalpojumu sniedz?ja pakalpojumu atbr?vošana tikt?l, cikt?l tie, iev?rojot ?pašos ties?bu apst?k?us, nav sal?dzin?mi ar citu pasta pakalpojumu sniedz?ju pakalpojumiem un t?d?j?di nerodas konkurences izkrop?ojumi.

62. *Royal Mail* sabiedrības interesēs nodrošināt vispārīgu pakalpojuma būtību ir tāda, ka visiem lietotājiem tiek piedāvāts noteikts pasta pakalpojumu piedāvājums visā teritorijā par nemainīgu tarifu. *Royal Mail* itā paši ir pienākums darīt pieejamu zināmu skaitu piekaves vietu (pasta kastītes un pasta nodaļas), kurās pasta sūtījumi tiek savākti vismaz vienu reizi darbdiens. Tam visi saņemtie pasta sūtījumi ir jānosūta par piemērotu un vienotu cenu uz jebkuru adresi Apvienotajā Karalistē un tas nevar atteikties, piemēram, no pārvadāšanas uz attāliem apgabaliem vai to veikt tikai par paaugstinātu cenu. Visbeidzot, pastu vajag izsniegt katru darbdienu visām mājaiņniecībām un klientiem, kas ir uzņēmumi.

63. *TNT* nav jāpiedāvā salīdzināmi pakalpojumi. Tāpēc patiesībā nodokļu neitralitātes princips neparedz *TNT* un *Royal Mail* darījumus nodokļu ziņā nostādīt vienādā situācijā. Var būt tā, ka *TNT* daļēji sniedz līdzīgus pakalpojumus kā *Royal Mail*, piemēram, pasta sūtījumu savākšanu un šīrošanu. Tomēr ar nodokļu priekšrocībām apveltītais vispārīgais pakalpojums nozīmē tieši valsts pasta iestāžu tīkla nodrošināšanu kā noteiktas kvalitātes infrastruktūras iekārtu un pakalpojumu kopumu par noteiktu cenu. Tādēļ, novērtējot darījumu salīdzināmību, jāūtver ir nevis tikai par atsevišķu pakalpojumu salīdzināšanu, bet gan par to, ka tie ir valsts pasta iestāžu tīkla kopējā piedāvājuma sastāvdaļa (31).

64. Vai tas attiecas uz visiem vai tikai konkrētiem vispārīgo pakalpojumu sniedzēja darījumiem, ir jāpārbauda, atbildot uz otro jautājumu.

65. Katrā ziņā tam, vai vispārīgā pakalpojuma sniedzēja Komisijai atbilstoši Pasta direktīvas 4. pantam kā tās ir paziņots, jāūtver par nodokļa režīmu nav nekādas nozīmes. Svarīgs ir vienīgi apstāklis, ka tā pakalpojumi no materiāli viedokļa atbilst vispārīgā pakalpojuma pazīmēm un ka tā sniegšana ar nosacījumu palīdzību ir garantēta tam izsniegtajai licencē vai likumā noteiktu konkrētu periodu. Faktiski ar neitralitātes principu nebūtu saderīgi materiāli līdzīgus pakalpojumus tikai tāpēc risināt atšķirīgi nodokļu ziņā, ka par pakalpojumus sniedzēšo tirgus daļēnieku ir paziņots Komisijai.

66. Ēmot vērā visus šos apsvērumus, uz pirmo prejudiciālo jautājumu ir jāatbild, ka “valsts pasta iestādes” Sestās direktīvas 13. panta A daļas 1. punkta a) apakšpunkta nozīmē ir pasta pakalpojumu sniedzēji, kuri nodrošina vispārīgo pakalpojumus. Ar atbrīvojuma no nodokļa piemērošanu netiek paredzēts, ka sniedzējam vai sniedzējiem ir rezervēti konkrēti vispārīgie pakalpojumi.

B – Par otro un trešo prejudiciālo jautājumu

67. Ar otro prejudiciālo jautājumu iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai Sestās direktīvas 13. panta A daļas 1. punkta a) apakšpunkts ietver visus tos darījumus, kurus sniedz pasta pakalpojumu sniedzējs, uz kuru attiecas atbrīvojums. Gadījumā, ja nav atbrīvoti visi pakalpojumu sniedzēja pakalpojumi, Tiesai tiek uzdots trešais jautājums par kritēriju norādēm, lai nošķirtu [no nodokļa] atbrīvotos pakalpojumus no neatbrīvotajiem pakalpojumiem. Tā kā šie abi jautājumi ir savstarpēji cieši saistīti, es tos apskatīšu kopā.

68. *Royal Mail* un Lielbritānijas, Grieķijas un Īrijas valdības uzskata, ka atbrīvojuma formulējums balstīts tikai uz pakalpojuma sniedzēju un nenoteic dažādu [atbrīvojuma] saņēmēja darījumu nošķiršanu. Turpretim Komisija un Vācijas valdība uzskata, ka atbrīvojums ir jāpiemēro tikai tiem vispārīgajiem pakalpojuma sniedzēja pakalpojumiem, kuri tieši pieder pie vispārīgajiem pakalpojuma sniegšanas. No tā Komisija norobežo noteiktas pasta masas pārvadāšanu, kas nav jāatbrīvo. Vācijas valdība uzskata, ka pakalpojumi, kuri tiek sniegti par brīvi noteiktiem nosacījumiem un tarifiem, neietilpst atbrīvojuma piemērošanas jomā.

69. Šaj? sakar? v?lreiz ir j?nor?da, ka atbilstoši Sest?s direkt?vas 13. panta A da?as 1. punkta a) apakšpunktam valsts pasta iest?žu sniegtie pakalpojumi un ar tiem saist?t? pre?u pieg?de ir j?atbr?vo no PVN. Ne?emot v?r? personu p?rvad?šanu un telekomunik?cijas, kas skaidri ir izsl?gtas no atbr?vojuma, noteikums neattiecas uz konkr?tiem valsts pasta iest?žu pakalpojumiem.

70. T?d?j?di pirmaj? br?d? š?iet, ka formul?jums ir t?ds, ka j?piekr?t *Royal Mail* un to atbalstošaj?m vald?b?m. Turkl?t to atbr?vojuma noteikuma interpret?cija apstiprina, ka b?tu iesp?jams skaidri noš?irt priekšroc?bas ieguvušos dar?jumus, jo, t?l?k nenorobežojot, b?tu j?izv?rt? tikai tas, kas realiz? dar?jumu.

71. Tom?r, ja faktiski var?tu pamatoties tikai uz to, ka tiek sniegts valsts pasta iest?des pakalpojums, no nodok?a b?tu j?atbr?vo ar? dar?jumi, kuriem nav nek?da sakara ar pasta pakalpojumiem, k?, piem?ram, rakst?mlietu vai d?vanu p?rdošana pasta noda??s. Tas ac?mredzami ir pret?ji atbr?vojuma noteikuma j?gai un m?r?im sabiedr?bas interes?s esošo nodrošin?šanu ar ?pašiem pakalpojumiem neaplikt ar PVN. Turkl?t neb?tu iev?rots ne nodok?u neitralit?tes princips, ne maksima atbr?vojumu no nodok?a k? iz??mumu interpret?t šauri.

72. Lai ?emtu v?r? p?d?j?s pras?bas, atbr?vojumam ir j?attiecas tikai uz valsts pasta iest?des pakalpojumiem, kurus t? ar? sniedz k? *t?dus*. K? atkl?j atbilde uz pirmo prejudici?lo jaut?jumu, atbr?vojumam j?sniedz labums valsts pasta dienesta pakalpojumiem, kuru nodrošin?šana ir sabiedr?bas interes?s, turkl?t šaj? zi?? ir j??em v?r? Pasta direkt?v? paredz?tie v?rt?jumi.

73. Proti, princip? ir nepieciešama vienota Sest?s PVN direkt?vas j?dzienu interpret?cija (32). T? k? Pasta direkt?v? visp?r?jo pakalpojumu piln?ga saska?ošana nav veikta, dažd?s dal?bvalst?s var rasties atš?ir?bas, defin?jot visp?r?j? pakalpojumu ietvertus pakalpojumus un to paz?mes, kas ietekm? pasta pakalpojumu atbr?vošanu no PVN.

74. Tiesa jau spriedum? liet? Komisija/V?cija (33) ir atz?m?jusi, ka Sest? direkt?va ir izvair?jusies ietekm?t dal?bvalstu pasta organiz?šanu, jo 13. panta A da?as 1. punkta a) apakšpunkts vien?di attiecas k? uz valsts, t? uz priv?tiem pasta pakalpojumu uz??mumiem. Tas atbilst subsidiarit?tes principam, ka dal?bvalstis, ?emot v?r? to ?eogr?fisk?s, soci?l?s un ekonomisk?s ?patn?bas, nosaka pasta pakalpojumus, kurus b?tu j?garant? sabiedr?bas interes?s.

75. Tom?r ir j??em v?r?, ka dal?bvalst?m ir pien?kums pieš?irt atbr?vojumu no nodok?a, ja ir izpild?ti 13. panta A da?as 1. punkta a) apakšpunkta nosac?jumi (34). Ar šo pien?kumu ir saist?tas atbilstošas indiv?da ties?bas. T?p?c dal?bvalst?m, piem?rojot nodok?a atbr?vojumu, ir j?balst?s uz attiec?gajiem v?rt?jumiem, kurus t?s ir veikušas pasta tirgus regul?šanas ietvaros. Ja t?m b?tu ?auts sabiedr?bas vajadz?bas PVN atbr?vojuma nol?k? patva??gi noteikt cit? veid?, nevis visp?r?j? pasta pakalpojuma defin?cij?, tiktu apšaub?ta ties?bu uz atbr?vojumu no nodok?a nodrošin?šana.

76. Par visp?r?ju pakalpojumu nevar run?t vien?gi tad, ja tas tiek sniegts, izmantojot visp?r?j? pakalpojumu sniedz?ja infrastrukt?ru. Turkl?t tas ir j??steno ar sabiedr?bai noteiktiem, standartiz?tiem nosac?jumiem un tarifiem. Tikai tad to var uzskat?t par pakalpojumu, kuru sniedz valsts pasta iest?de k? t?da un no kura sabiedr?ba g?st ?pašu labumu.

77. V?cijas vald?ba pamatoti uzsver, ka, atsaucoties uz Pasta direkt?vas piecpadsmito apsv?rumu, visp?r?jo pakalpojumu sniedz?jam nav aizliegts vienoties par l?gumiem ar klientiem individu?li. Š?dus pakalpojumus pakalpojumu sniedz?js, kurš darbojas k? *valsts* pasta iest?de, nesniedz, jo pakalpojums ar š?diem nosac?jumiem nav pieejams vienm?r katram lietot?jam, bet

tikai lietot?jiem ar ?pašu pirktsp?ju.

78. Attiec?b? uz šiem pakalpojumiem, kuri tiek sniegti l?dz?s visp?r?jam pakalpojumam un uz kuriem neattiecas šaj? sakar? piem?rojamās saist?bas, visp?r?jo pakalpojumu sniedz?js neatrodas t?d? paš? situ?cij? k? jebkurš cits pasta pakalpojumu sniedz?js. T?p?c tiklab nodok?u neitralit?tes princips, k? ar? konkurences izkrop?ojumu aizliegums izsl?dz atbr?vojumu no nodok?a.

79. Spriedum? liet? *Corbeau* Tiesa jau ir uzsv?rusi, ka ekskluz?vo ties?bu pieš?iršana ar EK l?guma 90. panta 2. punktu (tagad EKL 86. pants) nav pamatota tad, ja ir runa par ?pašiem pakalpojumiem, kas nodal?mi no pakalpojumiem visp?r?j?s interes?s, kuri atbilst tirgus dal?bnieku ?paš?m vajadz?b?m (35). Proti, *Royal Mail* šaj? izpratn? nav ekskluz?vu ties?bu. Atbr?vošana no PVN tom?r noz?m? priekšroc?bu pieš?iršanu visp?r?jo pakalpojumu sniedz?jam, kas t?pat ir pamatota tikai ar t? sabiedr?bas interes?m atbilstošajiem pien?kumiem. To nevar attiecin?t uz citiem atseviš?iem tirgus dal?bniekiem individu?li garant?tiem pakalpojumiem.

80. Ne velti Pasta direkt?vas 14. panta 2. punkt? ir paredz?ts, ka visp?r?jo pakalpojumu sniedz?jiem sav?s uzskaites sist?m?s atseviš?i j?uzskaita pakalpojumi, kuri pieder pie visp?r?jiem pakalpojumiem, un pakalpojumi, kuri nepieder pie visp?r?jiem pakalpojumiem. T? tas ir ar? saska?? ar 14. panta 2. punkta otro teikumu tikt?l, cikt?l ir runa par nerezerv?tiem visp?r?jiem pakalpojumiem. Š? nor?de ?auj garant?t izmaksu atkl?t?bu un izsl?gt savstarp?ju subsid?šanu starp daž?d?m nozar?m, kas var?tu rasties visp?r?jo pakalpojumu sniedz?jam, konkur?jot ar citiem pakalpojumu sniedz?jiem.

81. Daž?du pasta pakalpojumu nozares ir skaidri j?nodala ar? attiec?b? uz atbr?vošanu no nodok?a, lai visp?r?jo pakalpojumu sniedz?jam nerad?tu priekšroc?bas taj?s nozar?s, kur?s tas konkur? ar citiem pakalpojumu sniedz?jiem. Ja jau t?pat ir atseviš?i j?uzskaita daž?di pakalpojumi, nav saprotams, vai atbilstoši diferenc?ta atbr?vojuma no nodok?a piem?rošana var?tu palielin?t praks? sastopam?s gr?t?bas.

82. Attiec?b? uz jauktiem pasta s?t?jumiem (*bulk mail services*), kurus atbilstoši Komisijas viedoklim t?pat nevajadz?tu atbr?vot no nodok?a, vispirms ir j?atz?m?, kas tas nav tehnisks j?dziens, kurš, piem?ram, ir defin?ts Pasta direkt?v?. Tieši pret?ji, Pasta direkt?v? k? ?paša kategorija ir min?ts tikai tiešais pasts. Tas Pasta direkt?vas 2. panta 8. punktu ir defin?ts k? "pazi?ojums, kas sast?v tikai no rekl?mas, tirdzniec?bas vai publicit?tes materi?la un satur identisku zi?ojumu, iz?emot adres?ta v?rdu, adresi un identifik?cijas numuru, un citas modifik?cijas, kuras nemaina zi?ojuma b?t?bu, un ko s?ta iev?rojamam skaitam adres?tu, un kas j?p?rs?ta un j?pieg?d? adres?, kuru s?t?t?js nor?d?jis uz paša s?t?juma vai uz t? iesai?ojuma".

83. Vien? zi?? jauktu pasta s?t?jumu j?dzienu var?tu saprast k? sinon?mu tieša pasta j?dzienam. Ta?u plaš?k? noz?m? taj? var?tu iek?aut uz??mumu pasta s?t?jumus visp?r, kurus liel? apjom? nos?ta viens s?t?t?js, bet kurš ietver individu?lus zi?ojumus k?, piem?ram, telekomunik?ciju uz??muma r??ini vai banku nos?t?tu kontu izraksti.

84. Neatkar?gi no j?dziena izpratnes atbr?vošana katr? zi?? ir izsl?gta tad, ja šie s?t?jumi tiek p?rs?t?ti par individu?li noteikt?m cen?m.

85. Pat ja tiek piem?rots visp?r piem?rojams pasta tarifs, tie nešaub?gi nav tipiski pakalpojumi, kas ir tieša priv?to klientu dz?ves nepieciešam?ba. Katr? zi?? nodrošin?t valsts pasta iest?žu t?klu klientiem, kas ir uz??m?ji, princips ar? ir sabiedr?bas interes?s.

86. Netieši no t? ieg?st ar? priv?tpersonas, kur?m ir interese par to, lai uz??mumu pasta s?t?jumi tiek pies?t?ti par piem?rot?m cen?m pat tad, ja t?s dz?vo att?los dal?bvalsts re?ionos. Ja

uz??mumu pasta s?t?jumu s?t?t?jam nav ties?bu uz priekšnodokl? samaks?t? PVN atskait?šanu, k?, piem?ram, bankai, tad par pasta izdevumiem iekas?tais PVN ietekm?tu tikai cenu, kuru s?t?t?js saviem klientiem par pakalpojumiem nor?da r??in?.

87. Visbeidzot, uz??mumu pasta s?t?jumos, kuri ietver individu?lu zi?ojumu un tiek p?rs?t?ti par visp?r?giem tarifiem, ir gr?ti norobežot, no cik liela nodoto s?t?jumu skaita ir j?pie?em, ka tas ir no nodok?a neatbr?vots jaukts pasta s?t?jums. Vai taj? ir j?ieskaita aptuveni 50 r??ini, kurus vid?ji liels uz??mums nos?ta dien? vai liela pieg?des uz??muma gad?jum? tikai aptuveni t?kstoti r??inu? T?p?c t?dus pasta s?t?jumus nevajadz?tu apl?kot cit?di k? atseviš?i nodotus s?t?jumus ar individu?lu saturu.

88. Tom?r tiešais pasts Pasta direkt?vas 2. panta 8. punkta izpratn? ir j?norobežo. Neraugoties uz visp?r?jo pasta tarifu piem?rošanu, to var?tu izsl?gt no atbr?vošanas, jo šo s?t?jumu gad?jum? domin?joša ir komerci?l? interese par s?t?t?ja produktu vai pakalpojumu rekl?mu. Visbeidzot, tas ir dal?bvalstu zi?? izlem?t, k? šaj? gad?jum? l?dzsvarot priv?t?s un valsts intereses. Turkl?t ir j??em v?r? ar visp?r?j? pakalpojumu sniedz?ju konkur?još? uz??muma intereses ieg?t vienk?rt?gu pieeju šim ienes?gajam tirgus segmentam.

89. T?p?c uz otro un trešo jaut?jumu ir j?atbild, ka tikai tie valsts pasta iest?des pakalpojumi atbilstoši Sest?s direkt?vas 13. panta A da?as 1. punkta a) apakšpunktam ir atbr?voti no nodok?a, kurus š? iest?de sniedz k? t?dus, t.i., sabiedr?bas interes?s sniegti visp?r?ji pakalpojumi. Turpretim no nodok?a nav atbr?voti tie pakalpojumi, kurus sniedz atbilstoši individu?li noteiktiem nosac?jumiem un uz kuriem visp?r?ja pakalpojuma pras?bas neattiecas.

V – Secin?jumi

90. ?emot v?r? iepriekš min?tos apsv?rumus, ierosinu uz *High Court* prejudici?lajiem jaut?jumiem atbild?t š?di:

1) “valsts pasta iest?des” Padomes 1977. gada 17. maija Sest?s Direkt?vas 77/388/EEK par to, k? saska?ojami dal?bvalstu ties?bu akti par apgroz?juma nodok?iem – Kop?ja pievienot?s v?rt?bas nodok?u sist?ma: vienota apr??inu b?ze, 13. panta A da?as 1. punkta a) apakšpunkta noz?m? ir pasta pakalpojumu sniedz?ji, kuri nodrošina visp?r?jos pakalpojumus. Ar atbr?vojuma no nodok?a piem?rošanu netiek paredz?ts, ka sniedz?jam vai sniedz?jiem ir rezerv?ti konkr?ti visp?r?jie pakalpojumi;

2) atbilstoši Sest?s direkt?vas 13. panta A da?as 1. punkta a) apakšpunktam no nodok?a ir atbr?voti tikai t?di valsts pasta iest?des pakalpojumi, kurus š? iest?de sniedz k? t?dus, t.i., sabiedr?bas interes?s sniegti visp?r?ji pakalpojumi. Turpretim no nodok?a nav atbr?voti tie pakalpojumi, kurus sniedz atbilstoši individu?li noteiktiem nosac?jumiem un uz kuriem visp?r?ja pakalpojuma pras?bas neattiecas.

1 – Ori?in?lvaloda – v?cu.

2 – Padomes 1977. gada 17. maija Sest? Direkt?va 77/388/EEK par to, k? saska?ojami dal?bvalstu ties?bu akti par apgroz?juma nodok?iem – Kop?ja pievienot?s v?rt?bas nodok?u sist?ma: vienota apr??inu b?ze (OV L 145, 1. lpp.), kura no 2007. gada 1. janv?ra ir aizst?ta ar Padomes 2006. gada 28. novembra Direkt?vu 2006/112/EK par kop?jo pievienot?s v?rt?bas nodok?a sist?mu (OV L 347, 1.–118. lpp.).

3 – Skat. 2007. gada 24. j?lija pazi?ojumu presei IP/07/1164.

4 – Direkt?vas 2006/112/EK 132. pants ir gandr?z identisks un t?pat taj? ir paredz?ts atbr?vot

no nodokļa pakalpojums, ko sniedz valsts pasta dienesti, izņemot pasažieru pārvadājums un telekomunikāciju pakalpojums, kā arī ar tiem saistītu preču piegādi.

5 – Eiropas Parlamenta un Padomes 1997. gada 15. decembra Direktīva 97/67/EK par kopīgiem noteikumiem Kopienas pasta pakalpojumu iekšējā tirgus attīstībai un pakalpojumu kvalitātes uzlabošanai (OV 1998, L 15, 14. lpp.), kas ir grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 10. jūnija Direktīvu 2002/39/EK (OV L 176, 21. lpp.).

6 – Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 20. februāra Direktīva 2008/6/EK, ar ko Direktīvu 97/67/EK groza attiecībā uz Kopienas pasta pakalpojumiem iekšējā tirgus pilnīgu izveidi (OV L 52, 3. lpp.). Ar direktīvu ir atcelta iespēja rezervēt noteiktus pakalpojumus līdz 2011. gada 1. janvārim (11 dalībvalstīm ir garāks transponēšanas termiņš līdz 2012. gada beigām).

7 – Ēnerladvokāta Hēlhuda [Geelhoed] 2003. gada 10. aprīlī secinājumi lietā C-169/02 *Dansk Postordreforening (Recueil, I-13330. lpp., 79. punkts)*. Šajā tiesvedībā Tiesa spriedumu netaisāja, jo līgums sniegt prejudiciālu nolikumu par secinājumu sniegšanas tika atsaukts.

8 – Šajā sakarā skat. par Sestās direktīvas 13. panta A daļas 1. punkta b) un c) apakšpunktu 2003. gada 20. novembra spriedumu lietā C-307/01 *d'Ambrumenil un Dispute Resolutions Services (Recueil, I-13989. lpp., 58. punkts)* un 2006. gada 8. jūnija spriedumu lietā C-106/05 *L.u.P.* (Krājums, I-5123. lpp., 25. punkts).

9 – Skat. Komisijas 1973. gada 29. jūnija priekšlikumu Padomes Sestajai direktīvai par to, kā saskaņojami dalībvalstu tiesību akti par apgrozījuma nodokļiem – Kopēja pievienotās vērtības nodokļu sistēma: vienota aprēķinu bāze (*Eiropas Kopienų Bižetens*, pielikums 11/73, 16. lpp.).

10 – Iepriekš 8. zemesvērtības piezīmi minētais spriedums lietā *d'Ambrumenil*, 52. punkts; 2005. gada 26. maija spriedums lietā C-498/03 *Kingscrest Associates un Montecello* (Krājums, I-4427. lpp., 29. punkts), 2007. gada 14. jūnija spriedums lietā C-445/05 *Haderer* (Krājums, I-4841. lpp., 18. punkts) un 2008. gada 16. oktobra spriedums lietā C-253/07 *Canterbury Hockey Club u.c.* (Krājums, I-7821. lpp., 17. punkts).

11 – 1998. gada 12. novembra spriedums lietā C-149/97 *Institute of the Motor Industry (Recueil, I-7053. lpp., 18. punkts)*, iepriekš 8. zemesvērtības piezīmi minētais spriedums lietā *d'Ambrumenil*, 54. punkts, un 2005. gada 1. decembra spriedums apvienotajās lietās C-394/04 un C-395/04 *Ygeia* (Krājums, I-10373. lpp., 15. punkts).

12 – Iepriekš 10. zemesvērtības piezīmi minētie spriedumi lietā *Haderer*, 18. punkts, un lietā *Canterbury Hockey Club u.c.*, 17. punkts.

13 – Skat. turklāt arī manus 2005. gada 15. decembra secinājumus apvienotajās lietās C-443/04 un C-444/04 *Solleveld un van den Hout/van Eijnsbergen* (2006. gada 27. aprīlī spriedums, Krājums, I-3617. lpp., 39. un 49. punkts).

14 – 1985. gada 11. jūlija spriedums lietā 107/84 Komisija/Vācija (*Recueil*, 2655. lpp., 11. punkts).

15 – Iepriekš 14. zemesvērtības piezīmi minētais spriedums lietā Komisija/Vācija, 13. punkts, un 2006. gada 14. decembra spriedums lietā C-401/05 *VDP Dental Laboratory* (Krājums, I-12121. lpp., 25. punkts).

16 – Iepriekš minēts 14. zemesvērtības piezīmi, 11. un 19. punkts.

17 – Skat. iepriekš 14. zemesvērtības piezīmi minēto spriedumu lietā Komisija/Vācija, 16. punkts.

- 18 – Skat. iepriekš 7. zemsvalstis piezīmē minētos secinājumus liet? *Dansk Postordreforening*, 70.–76. punkts.
- 19 – Šajā sakarā skat. iepriekš šo secinājumu 29. un 30. punktu.
- 20 – Skat., piemēram, formulējumu Pasta direktīvas 3. panta 3. punkta pirmajā teikumā.
- 21 – Iepriekš minēts 2. zemsvalstis piezīmē.
- 22 – Šajā sakarā skat. 1982. gada 6. oktobra spriedumu liet? 283/81 *Cilfit* u.c. (*Recueil*, 3415. lpp., 20. punkts) un 2007. gada 18. oktobra C-173/06 spriedumu liet? *Agrover* (Krājums, I-8783. lpp., 17. punkts).
- 23 – OV L 375, 3. lpp.
- 24 – 2006. gada 4. maija spriedums liet? C-169/04 *Abbey National* (Krājums, I-4027. lpp., 61. un turpmākie punkti; sīkāk par attiecīgo praksi manu secinājumu 73. un turpmākajos punktos šajā liet?.
- 25 – Iepriekš minēts 7. zemsvalstis piezīmē.
- 26 – Iepriekš 7. zemsvalstis piezīmē minētie secinājumi liet? *Dansk Postordreforening*, 79. punkts.
- 27 – Skat. 2007. gada 15. novembra spriedumu liet? C-162/06 *International Mail Spain* (Krājums, I-9911. lpp., 31. un turpmākie punkti) ar atsauci uz 1993. gada 19. maija spriedumu liet? C-320/91 *Corbeau* (*Recueil*, I-2533. lpp., 14.–16. punkts) un 2001. gada 17. maija spriedumu liet? C-340/99 *TNT Traco* (*Recueil*, I-4109. lpp., 5. punkts) attiecībā uz EKL 86. panta 2. punktu.
- 28 – Skat. iepriekš šo secinājumu 32. punktu, kā arī norādes 12. zemsvalstis piezīmē.
- 29 – 1999. gada 7. septembra spriedums liet? C-216/97 *Gregg* (*Recueil*, I-4947. lpp., 19. un 20. punkts), iepriekš 10. zemsvalstis piezīmē minētais spriedums liet? *Kingscrest Associates* un *Montecello*, 29. punkts; iepriekš 7. zemsvalstis piezīmē minētais spriedums liet? *L.u.P.*, 24. punkts, un 2007. gada 28. jūnija spriedums liet? C-363/05 *JP Morgan Fleming Claverhouse Investment Trust* (Krājums, I-5517. lpp., 46. punkts).
- 30 – 2001. gada 3. maija spriedums liet? C-481/98 Komisija/Francija (*Recueil*, I-3369. lpp., 22. punkts) un iepriekš 29. zemsvalstis piezīmē minētais spriedums liet? *JP Morgan Fleming Claverhouse*, 47. punkts.
- 31 – Tomēr būtu iespējams, ka *TNT* piedāvā integrētu pasta dienestu visā teritorijā, kur tas sadarbojas ar citiem pakalpojumu sniedzējiem, it īpaši *Royal Mail*. Tiktāl, ciktāl šis dienests atbilst arī prasībām attiecībā uz cenu noteikšanu, šo pakalpojumu var uzskatīt par vispārēju pakalpojumu, kas atbilst nosauktajam. Manuprāt, nav nepieciešams, lai pakalpojumu sniedzējs visus dažādos pakalpojumus, kuri kopā veido vispārējo pakalpojumu, sniedz par saviem līdzekļiem.
- 32 – Skat. iepriekš 10. zemsvalstis piezīmē minētos spriedumus liet? *Kingscrest* un *Montecello*, 22. punkts; *Haderer*, 17. punkts, un *Canterbury Hockey Club* u.c., 16. punkts.
- 33 – Iepriekš minēts 14. zemsvalstis piezīmē, 16. punkts.
- 34 – Šajā sakarā skat. iepriekš 14. zemsvalstis piezīmē minēto spriedumu liet? Komisija/Vācija,

10. punkts; 2003. gada 6. novembra spriedumu liet? C-45/01 *Dornier* (*Recueil*, I-12911. lpp., 81. punkts) un iepriekš 29. zemsv?tras piez?m? min?to spriedumu liet? *JP Morgan Fleming Claverhouse*, 61. un 62. punkts.

35 – Iepriekš 27. zemsv?tras piez?m? min?tais spriedums liet? *Corbeau*, 19. punkts.